

Українська книга на XXIII Московській міжнародній книжковій виставці-ярмарку

У столиці Росії з 1 по 6 вересня проходила XXIII Московська міжнародна книжкова виставка-ярмарок. За словами голови Росдруку Михайла Сеславінського, у виставці, що займала 30 тисяч квадратних метрів, узяли участь 1,5 тисячі видавництв з 56 країн, які запропонували 200 тисяч найменувань книг різними мовами світу.

Почесним гостем цьогорічної виставки-ярмарку стала Білорусь. У складі її делегації було більше 100 діячів національної культури — видавці, прозаїки, поети, перекладачі, драматурги й критики.

За дні роботи ярмарку свої книги представили кілька десятків російських прозаїків, поетів, акторів, політиків, музикантів. Із новими творами ознайомили гостей і учасників книжкового форуму відомі автори Павло Басінський ("Лев Толстой: Втеча з раю"), Євген Євтушенко ("Серьожа Вільхова"), Михайло Шишкін ("Письмовник"), Едвард Радзінський ("Залізна маска і граф Сен-Жермен"), Дмитро Биков (збірка п'єс "Ведмідь"), фіналісти головних російських літературних премій "Велика книга" і "Російський Букер" Борис Євсєєв ("Євстигней"), Євген Клюєв ("Андерманір шгук"), Олег Павлов ("Асистоля") та Тимур Кібіров ("Лада, або Радість").

З видань, які презентували іноземні автори, центральною подією стала книга доктора філологічних наук Паризького університету Рене Герра "Коли ми в Росію повернемося". До неї увійшли мемуари, присвячені діячам культури російського зарубіжжя періоду 20—70-х років минулого століття, у тому числі Борису Зайцеву та Івану Буніну, і фотографії з особистої колекції Рене Герра, яку він збирав протягом 40 років.

За традицією, на ММКВЯ пройшли: презентації книжкових новинок за участю відомих письменників, видавців, телеведучих, літературних критиків, а також представників дипломатичних установ країн-учасниць виставки-ярмарку; презентація проєктів, пов'язаних з літературою; тематичні засідання "круглих столів"; семінари для гостей виставки і професіоналів видавничої галузі; конференції; зустрічі з авторами; автограф-сесії тощо.

Участь українських видавців на цьому книжковому святі забезпечив Держкомтелерадіо, представляючи на виставці єдиний Національний стенд України, експозиція якого знайомила з книгами, випущеними за бюджетною програмою "Українська книга" у 2009 році, а також з книжковою продукцією видавництва і видавничих організацій з усіх регіонів України, зокрема "Кріону", "Криниці", "Либеді", "Наукової думки", "Букреку", "Веселки", "Мистецтва", "Самміт-книги", "Бізнес-інформу", "Коктебеля", ЗАТ "Українська прес-група" (бібліотека газети "День").

У складі Національного стенду України експонувалась і книжкова продукція видавництва "Грані-Т", яке отримало нагороди VII Міжнародного конкурсу країн-учасниць СНД "Мистецтво книги": диплом I ступеня у номінації "Книга для дітей та юнацтва" за видання "Вечори на хуторі біля Диканьки" Миколи Гоголя, диплом II ступеня за видання "Народні оповідання" Льва Толстого.

Участь вітчизняних видавців у роботі XXIII ММКВЯ сприяла утвердженню української книги на міжнародному книжковому ринку, подальшому розвитку вітчизняної виставкової діяльності, поглибленню співпраці між видавцями України та Російської Федерації, — переконаний Голова Держкомтелерадіо Юрій Плаксюк.

На московській виставці відбулося кілька заходів за участю України: 1 вересня День української книги, у рамках

якого презентовано Національну експозицію "Книги України", а також видання, які вийшли 2009 року за програмою "Українська книга". Велике зацікавлення у гостей і відвідувачів викликала презентація книги "З української старовини" чернівецького видавництва "Букрек", яка була визнана найкращою у Національному конкурсі "Краща книга України" на VI Київській міжнародній книжковій виставці-ярмарку. Видавництво "Кріон" представило антологію у двох томах "Україна: поезія тисячоліть" та "Роксоланія: вигнання з раю", відзначені цього року нагородою Гран-прі на VII Міжнародному конкурсі держав-учасниць СНД "Мистецтво книги" у Москві.

На виставці відбулися урочисті церемонії з відзначення 500-річного ювілею з дня народження першодрукаря Івана Федорова, діяльність якого тісно пов'язана з Україною. Участь у цьому заході взяла українська офіційна делегація, яку очолив перший заступник Голови Держкомтелерадіо Анатолій Мураховський. Представники делегації провели зустрічі з менеджерами інших міжнародних книжкових виставок-ярмарків, зокрема, Німеччини, Польщі, Болгарії, а також — з працівниками Посольства України в Російській Федерації: з ними обговорювались шляхи сприяння реалізації українсько-російських книговидавничих проєктів, зміцнення позицій вітчизняних суб'єктів видавничої справи на книжковому ринку Росії та стан виконання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі інформації.

У рамках XXIII Московської міжнародної книжкової виставки-ярмарку було оголошено підсумки VII Міжнародного конкурсу держав-учасниць СНД "Мистецтво книги". Головну його нагороду — Гран-прі завоювали три книги українського видавництва "Кріон" — "Україна: поезія тисячоліть", "Роксоланія: вигнання з раю" і "Батьківщини дим: повернення до себе", а також — "Чингіз Аліогли" (видавництво "Тахсіл", Азербайджан).

За інформацією Міждержавного фонду гуманітарної співпраці держав-учасниць СНД, який підтримував конкурс, на ньому було представлено 155 видань з 11 країн: Азербайджану, Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Росії, Таджикистану, Туркменістану, Узбекистану, України, а також Естонії.

Міжнародне журі розглядало книги у дев'яти номінаціях, сім із яких — постійні: "Співдружність", "Моя країна", "Книга для дітей і юнацтва", "Наш сучасник", "Арт-книга", "Надруковано у Співдружності", "Гран-прі", а також у номінації "Перемога", приуроченій до 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні, і номінації "Наука і життя", приуроченій до Року науки та інновацій у СНД.

У кожній із номінацій були визначені переможці, яким вручили дипломи першого, другого і третього ступеня. Так, диплом I ступеня в номінації "Книга для дітей і юнацтва" отримало видання: Микола Гоголь "Вечори на хуторі біля Диканьки" (Київ: Грані-Т, 2010), диплом II ступеня — Лев Толстой "Народні оповідання" (Київ, Грані-Т, 2010) у номінації "Арт-книга", а дипломи III ступеня отримали: книга Володимира Мельниченка "Тарас Шевченко у Москві" (Київ, Либеді, 2009) у номінації "Співдружність" і "Національний атлас України" (Київ: ДНВП "Картографія", 2007) у номінації "Моя країна".